

INFORMÁCIÓS CSATORNÁK MEGSOKSZOROZÁSA A MODERN VÁLLALATON BELÜL

x
Alexandru Em. Berca - Constantin Pintilie^{xx}

Bukarest

Egy vállalat nagyobb hatékonysága, valamint versenyképességének fenntartása és növelése egyre jobban függ információs rendszerének megjavításától. Az információs rendszerrel szemben azt a fő követelményt támasztjuk, hogy tényleges választ tudjon adni az alábbi kérdésekre:

milyen mértékben alkalmazkodik a vállalat tevékenysége a nemzetgazdaság szükségleteihez;

és milyen mértékben használják ki a vállalat kapacitását azoknak a gazdasági-társadalmi követelményeknek megfelelően, amelyek keretében a vállalat működik.

Eszerint egy üzem információs rendszere tökéletesítésének célja az adatok gyűjtésén, feldolgozásán, terjesztésén, raktározásán és ezek visszakeresésén, illetve ezek modern technikáinak megvalósításán kívül az, hogy magának az információs rendszernek a szervezetét is megjavítsa, különös tekintettel az információs csatornákra és a nyújtott információ minőségére és hatékonyságára.

Tanulmányunk e két szemponttal foglalkozik.

A mai modern üzem társadalmi-gazdasági háttere magában foglalja a tudományos kutatómunka gyors fejlődését, amelynek segítségével új termékek előállítása, haladó technológiák bevezetése, régi technológiai eljárások tökéletesítése, új módszerek bevezetése a vezetés, üzemszervezés, tervezés stb. terén lehetővé válik. Ha e feltételek teljesülnek, akkor a gazdasági fejlődésben gyors változások következnek be és a nemzetközi együttműködés a mindinkább fejlődő világkereskedelem útjain át kiterjeszthető.

^x CDS /Centrul de Documentare Științifică = Tudományos Dokumentációs Központ/, Bukarest

^{xx} Academia de Studii Economice = Közgazdasági Akadémia, Bukarest

A világpiaci verseny feltétele az olcsó és jó minőségű áru, valamint a rövid szállítási határidők. Nyilvánvaló, hogy ezek a feltételek csak optimális vezetéssel, szervezéssel és információkkal rendelkező vállalatnál teljesülnek.

Alábbiakban felsorolunk néhány olyan sürgető feladatot, amelyet minden modern vállalatnak ismernie kell:

- a gazdasági élet és a tudományos kutatás fejlődési irányai;
- a hazai és a külföldi piaci igények;
- a hazai és a külföldi azonos, vagy hasonló iparágak élenjáró vállalatainál fennálló helyzet;
- fejlett technológiai eljárások és korszerű vezetési módszerek;
- gyors és hatékony alkalmazkodás az új gazdasági feltételekhez és követelményekhez;
- új termékek és fejlett technológiai eljárások gyors elsajátítása.

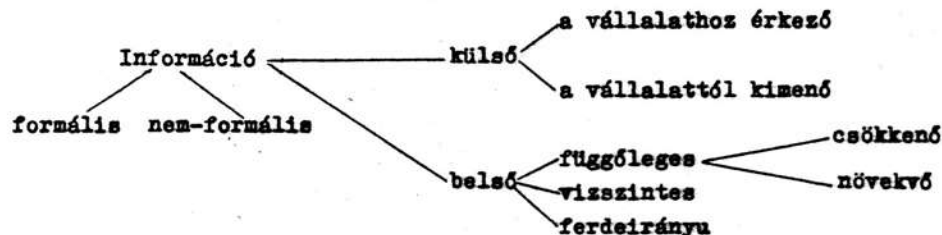
Amennyiben egy modern vállalat a fenti alapvető követelményeket figyelmen kívül hagyja, veszélyezteti gazdasági hatékonyságát és versenyképességét.

A vállalat belső és külső teljesítőképességének jobb ismerete érdekében információs rendszerét tökéletesítenie kell, elsősorban az információs csatornák számának többszörözése és a terjesztett adatok minőségének és hatékonyságának növelése révén.

Az információs hálózat kiterjesztése tegye lehetővé, hogy a vállalat irányítói gyors és pontos képet nyerhessenek az üzem műszaki és személyi teljesítőképességéről, ennek kihasználási fokáról és ettől függően rendelkezésre álló tartalékairól. Tudniuk kell, hogy a vállalat milyen mértékben tud eleget tenni a gazdasági követelményeknek, ismerniük kell a vállalat gazdaságosságát, termelékenységét és versenyképességét hazai és külföldi vállalatokkal szemben.

Ezért mind a belső, mind a külső információs hálózat kiépítése minden vállalat számára döntő jelentőségű.

Azok az információs csatornák, amelyek útján a vállalat dolgozói ténylegesen megismerhetik vállalati egységeik belső és külső helyzetét, a következőképpen csoportosíthatók:

A vállalatához beérkező külső információk a következő csoportokra bonthatók:

központi testületektől /tervfeladatok, irányelvek stb./;

más vállalatoktól vagy intézetektől /vevők igényeire vonatkozó adatok, szerződési ajánlatok, ellátási és szállítási szerződések, tudományos megállapodások, haladó technológiák és hasonló vállalatok eredményei stb./ beérkező információk, végül

konkurrenciával kapcsolatos információk a hazai és külföldi piaci irányzatokra vonatkozólag.

A vállalatától kimenő külső információk irányulhatnak központi testületek felé /jelentések, érdeklődések irányelvek iránt stb./, bankok és más vállalatok felé /vállalkozók és vevők/.

A vállalatához beérkező, illetve onnan kimenő külső információk fő célja, hogy a vállalatvezetőségnek pontos képet nyújtson a vállalat helyzetéről, azaz arról, hogy a vállalat mennyire alkalmas és milyen mértékben tud megfelelni a gazdasági fejlődési színvonalnak.

A Román Kommunista Párt által 1967. decemberében tartott nemzeti konferencia irányelvei kimondják, hogy a külső információs csatornák fejlesztése elsődrendűen jelentős központi kérdés.

A romániai vállalatok tanulmányozása kimutatta, hogy elsősorban a belső információknak szentelték figyelmüket, míg a külső információk általában arra szorítkoztak, hogy a tervteljesítésre vonatkozó jelentéseket megküldték a központi szerveknek.

Ennek következtében a vállalat társadalmi-gazdasági háttere csak felületesen ismert.

Penti hátrány megszüntetése érdekében igen fontos, hogy a vállalat oly módon sokszorozza meg információs csatornáit, hogy a vállalat vezetősége - a belső gazdasági helyzeten kívül, amelyet a központi szerveknek jelentenie kell - mindenkor a vállalat helyzetét /összehasonlítva hasonló román vagy külföldi vállalatokkal/ szintén ismerje.

A belső információba beletartozik a különböző osztályok, műhelyek, irodák stb. tevékenysége, a termelési tartalékok és kiadások értékesítése, a folyamatos tervcélok teljesítése és bármely utasítás betartása, illetve ezek ismerete.

A belső információ körforgása egy gazdasági egység vezetői között függőleges, vízszintes és ferdeirányú lehet.

A függőleges információt tovább csoportosíthatjuk lefelé és felé felhaladó információkra. Ezek igen lényeges szerepet játszanak a hatékony vezetés jellemzésében.

A lefelé haladó függőleges irányú információ magába foglalja a tervre vonatkozó irányelveket, döntéseket stb., amelyeket a vállalat-

vezetés küld meg a kivitelezőknek, szükség esetén közbenzó állomásokon át.

Az ilyen típusú információ által biztosítható a tervezés, szervezés, koordinálás, valamint a vezetők és kivitelezők közötti állandó kapcsolat fenntartása.

A felfelé irányuló függőleges információval fordított a helyzet. Ennél a kivitelező dolgozók információi irányulnak a vezetés felé, ezáltal a vezetés szabályos időközönként ellenőrizheti, hogy a vállalati szervezeten belül a különböző szinteken milyen módon valósítják meg a döntéseket és feladatokat. Ily módon a vállalat helyzete bármely időpontban megállapítható.

Az ilyenfajta felfelé irányuló információ igen lényeges a kollektív vezetés szempontjából és ezért igen hasznos. A vállalat vezetősége nem tudja felmérni döntéseinek eredményeit, ha nem rendelkezik felfelé irányuló információs hálózattal.

A különféle szervezeti fokozatokon át folyamatosan áramló felfelé és lefelé irányuló, mindkét típusú függőleges információkban belül találunk lefelé és felfelé irányuló rövid csatornájú információkat is.

A lefelé irányuló rövid csatornájú információt a vezető a szokásos hierarchikus rendszer kihagyásával, a szolgálati ut betartása nélkül, közvetlenül juttatja el egy alacsonyabb szintre. Például az igazgató utasítást ad a munkásoknak anélkül, hogy ezt először a főmérnökhöz, termelésvezetőhöz, művezetőhöz stb. eljuttatná.

Azonban ez a fajta információ csak ritkán fordulhat elő, nehogy aláássa a közbenzó vezetők tekintélyét.

A felfelé irányuló rövid csatornájú információ a munkástól vagy más alacsonyabb szintről irányul közvetlenül a vezérigazgató felé, a közbenzó szintek kihagyásával.

A vízszintes vagy kollaterális információk azok, amelyeket egy szinten álló szervek cserélnek egymással a vállalat tevékenységének jobb koordinálása, valamint több osztály közös problémájának megoldása érdekében.

Mivel nagyobb ezen információk részaránya, annál kevesebb ezek száma és annál rövidebbek az információs csatornák, ami az adatok áramlását fokozza.

Ha ezek beletartoznak a vállalat szervezeti szerkezetébe, akkor az ún. "szerkezeti dialógusok" közé sorolhatók.

Az ilyen típusú információ mentesíti a vezetőket a jelentéktlenebb problémáktól és így módon figyelmüket a vállalat alapvető érdekeire és távlati terveire összpontosíthatják.

Előfordul, hogy különböző osztályok, amelyek élén különböző vezetők állnak, kollaterális információk révén sürgős problémákat oldanak meg. Így elkerülhető a hierarchikus információ csatornák hosszú útja. Ez a "passarela" szabály, amelyet első ízben Henry FAYOL állapított meg.

Perdeirányú információkra akkor kerül a sor, ha egy vezető közvetlen kapcsolatot létesít egy másik vezető alá tartozó beosztottakkal. Ezen az uton is elérhető, hogy rövid időre elkerüljük a sokszor hosszadalmas és bonyolult hierarchikus áttételt. Azonban ez az út csak ritkán és csak sürgős esetekben ajánlható, pl. baleset, tüzeset stb., nehogy felborítsa a hierarchikus vezetés szabályait.

Általában megállapítható, hogy ideális, ha az információ szerkezet követi a vonatkozó gazdasági egységek szervezeti szerkezetét.

A gazdasági egységen belül áramló fenti típusu hivatalos, illetve szabályos információk kívül léteznek szabálytalan, illetve nem-hivatalos információk is, amelyek nem követnek előre felállított szabályokat. Ilyen pl. a dolgozók közötti véleménycsere a vállalat különböző problémáival kapcsolatban. Ezek a vélemények esetleg megegyeznek a szabályos információkkal, esetleg nem.

E kétféle típusú információ ismeretében, illetve ezeket összehasonlítva feltárhatók a szabályos és a nem-szabályos információk közötti eltérések okai.

Vannak esetek, amikor a nem-hivatalos információk segítik a vezetést gyors döntések meghozatalában azáltal, hogy elkerülik a szabályos információk nehézkes útját.

A fentiekben közölt csoportosítás közvetlenül a vállalati szerkezethez kapcsolódik. E szerkezet megváltoztatásakor az információ csatornákat is megfelelően meg kell javítani és hozzá kell idomítani, ellenkező esetben az információ rendszer elmarad a vállalat új követelményei mögött.

Mindenfajta információ rendszer esetleges hiányosságai lemérhetők a hivatalos uton terjesztett és a nem-hivatalos /szabálytalan/ csatornákon át érkező információk összehasonlítása útján.

Az információ rendszer megjavítása a csatornák megsokszorosítása által szükségessé teszi, hogy az e csatornákon át közvetített adatok jobb minőségűek, hatékonyabbak legyenek.

Mindenféle hatékony információ általános jellemzőin kívül különleges figyelmet kell szentelni a vezetők által igényelt gazdasági információknak. Ennek érdekében a különböző vezetői szinteken kért adatok mérlegelő kiválasztása után figyelembe kell venni néhány olyan tényezőt, amely csökkentheti az információ minőségét és hatékonyságát.

Minden információ hatékonysága a vállalat alap-információs rendszerétől függ, amelynek feladata, hogy a vonatkozó gazdasági egység tevékenységéről olyan átfogó képet nyújtson a vezetésnek, amely a döntéshozatal alapját képezheti.

Mindenfajta információ alapkövetelményei a következők:

a valóság pontos és való tükrözése a tények pontos közlése révén és ezek terjesztésének ellenőrzése; téves adatok téves intézkedésekhez vezetnek;

új és a tárgyra vonatkozó információk, ellenkező esetben az információk hiábavalók;

az információ folyamatos áramlási ritmusának fenntartása, hogy az információ értékes legyen és segítséget nyújtson a döntésben;

összhang a megoldandó feladatokkal;

szabályozás a korszerű feldolgozásra való tekintettel;

integráció, azaz elsődleges információ és számítás útján következtetett információ kialakítása, amely további számításokhoz és a programozáshoz szükséges;

az információnak időben kell eljutnia az illetékes vezetői szinthez, hogy a gyakorlatban felhasználható legyen;

az információ nyújtson segítséget a vezetés és más egységek által kért gazdasági, pénzügyi kimutatások összeállításában.

A kért gazdasági információ legyen multilaterális, tartalmazzon minden adatot, amely szükséges a vállalat tevékenységének megtervezéséhez, valamint ahhoz, hogy minden intézkedést megtehessenek a különböző részlegek termelékenységének fokozása és a kitűzött feladatok teljesítése érdekében.

Nem szabad megfeledkezünk arról, hogy az információ újdonsága és értéke az idővel arányosan csökken. Ezért az ilyen természetű információk vállalatban belüli terjesztésében az időtényezőnek kényszerítő ereje van.

A történeti és visszapillantó szempontoknak csak olyan mértékben van jelentőségük, amennyiben megvilágítják a távlati fejlődés irányát és a valószínű gazdasági következményeket.

A gazdasági hatékonyság problémájával kapcsolatban egyetértünk Peter DRUCKNERrel, a New York-i Egyetem professzorával, aki szerint a gazdasági információ hatékonysága csak az esetben biztosítható, ha az információs források a vezető munkatársak számára hozzáférhetők. E célból négy alapvető szabályt kell figyelembe venni, éspedig:

1. A közölt mérhető adatok csak a legszükségesebb információt tartalmazzák, hogy elkerüljük az adatok felesleges túltengését. Az adatok kiválogatása tehát mindenkor a vállalati funkció érdeklődési körének megfelelően történjék.

2. Az adatok értékelése és feldolgozása azt a részt hangsúlyozza ki, amelyet a vezetési döntések hatékony módon befolyásolhatnak.

3. Az információ hatékonyságát ellenőrizni kell a vállalaton kívül szerzett eredmények, azaz a fogyasztóktól szerzett információk alapján.

4. Ezek az eredmények függenek mind előrelátható, mind véletlen elemektől. A vezetés számára lényeges, hogy ismerje e két fajta kategória, illetve tényező egyensúlyát. Ezért nem mellőzhető az optimális információs hálózat kiépítése. Ez magába foglalja az adatok válogatását és rangsorolását, az egyes vállalati funkciók tényleges szükségleteinek megfelelően, valamint a megfelelő feldolgozáshoz és felhasználáshoz szükséges kapacitást.

A vállalati dolgozók által kívánt információ függ azok beosztásától, sajátos vonásaitól és feladataiktól.

Nemzetgazdasági szinten az információ általában a makrogazdasági jelenségek ismeretének egyes szintetikus mutatószámaira, a nagy tömegű termelés növekedésére, a gazdasági, műszaki és tudományos fejlődés trendjeire vonatkozik.

Az iparágankénti információk /minisztériumoktól, gazdasági központoktól/ nagyobb számban fordulnak elő. Ezek tényadatokra vonatkoznak, és céljuk egy-egy iparág fejlődését érintő döntések hozatala. Ezért az ellátás, szállítás, import, export, munka- és bértervek és a vállalati költségvetés felhasználásának, a munka termelékenységének, a költségek, az árak, a gazdaságosság stb. állapotának ismeretét teszi szükségessé.

Egy modern vállalatnak szüksége van arra, hogy részletes információval rendelkezzen a minőségi és mennyiségi hozam-növekedés kilátásaira vonatkozóan. Ezen adatok nyilvántartásba vételének, feldolgozásának és felhasználásának naponta vagy igen rövid időközönként kell történnie.

Az információ-áramlásnak szorosan nyomon kell követnie az anyagi értékek sorrendjét a termelési folyamaton belül /ellátás, technológia, szállítás/, és tükröznie kell a termelési kapacitás kihasználására, az anyagfelhasználásra és a munkára vonatkozó utasítások betartásának mértékét.

Az információs rendszer a különböző szinteken a hierarchikus vezetés piramisszerű szerkezetét követi. A felső szinteken az információ legnagyobb része szintetikus jellegű, míg az alapszinten az információ tartalma eltolódik a részletesebb tényszerű adatokat tartalmazó folyamatos, pillanatnyi információk felé.

Ennek ellenére ez a piramisszerkezet nem azt jelenti, hogy a legfelső szinteken kevésbé ismerik a reális tényeket. Ellenkezőleg, az adatok válogatása, koncentrációja és szintetizálása által optimális információs áramlást biztosít minden egyes vezetési funkció aktuális szükségleteinek megfelelően.

Az információ minősége és hatékonysága tárgyának megközelítésekor figyelembe kell venni a hiányosságokat, amelyek az információt általában negatív módon befolyásolhatják. Az ilyen hiányosságokat o-

kozhatják a hírközlés, a hírvétel, vagy akár maguk a hírközlő csatornák.

A kirívó hibák közé tartozik a torzítás /ha a hírközlők és a hírvetők nem egyformán értik és magyarázzák a hír gondolati vagy információ tartalmát/; a hír szűrése /amely csökkenti az információ minőségét, amikor a hírközlő szándékosan befolyásolja a hírvető véleményét saját nézeteinek megfelelően. Ily módon a realitás torzított képét nyerjük. Például, ha egy részleg vezetője szándékosan kihagyja jelentéséből a részlegében észlelt hibákat, ha kiszűr és kiválogat minden információt, amely a tényleges helyzetet jellemezné és így a vezetővel félrevezető adatokat közöl/; a hírközlő csatornák és a vállalat alkalmazottainak tulterhelése értékes és értéktelen információkkal. Ez a hiba kiküszöbölhető az információs csatornák alapos ellenőrzése által, valamint úgy, hogy a továbbított adatokat bírálón kiválogatjuk prioritásuknak és fontosságuknak megfelelően.

Amennyiben csak kisebb és esetleges eltérések mutatkoznak, úgy ezeket nem kell a vezetőségnek továbbítani. Az információknak csak az állandó jellegű túlzásokat vagy hiányosságokat kell magában foglalniuk, minthogy ezek hátrányosan befolyásolhatják a termelési tervek tartását.

Sokszor előfordul, hogy a vezetőt szinte elárasztják a különböző papírok és adatok, anélkül, hogy megállapíthatná, melyek fontosak és melyek nem azok. Így figyelme elterelődik az aktuális gazdasági tevékenységről; ez veszélyes, mivel az üzenet belüli körözött valamennyi információ közül csak néhány az elsőrendű fontosságú találat. Általában sok ismétlődéssel, tévhirrel vagy szekundér információval találkozunk.

A hatékony adatellenőrzés, az adatok félrevezető tartalmának kiküszöbölése és ezek eluralkodásának elkerülése érdekében a vezetőnek szigorúan válogatnia kell mind az információ-adók /vállalkozók és vevők/, mind az információ-vevők terén oly módon, hogy a lényegtelen adatokra vonatkozó felesleges információkat kiküszöböli.

Az információ hatékonyságát az is csökkentheti, hogy az adatokat nem mindig a megfelelő időpontban közvetítik.

Egyes információkat egy vagy több vezetőnek egyszerre kell megkapnia, más információkat bizonyos időközönként kell továbbítani, nehogy az információ-vevőket elavult hírekkel terheljük és összezavarjuk.

A hierarchikus hírközlő csatornák rövidtávú áramlása esetén - itt a függőlegesen lefelé és felfelé irányuló rövidtávú áramlásra gondolunk - az információk - mint már említettük - a termelés gyakorlati kérdéseire vonatkoznak, pl. utasítást továbbítanak egy részleg vezetőjéhez, és pedig nem magasabb beosztású, hanem alacsonyabb beosztású dolgozón keresztül. Ez az eljárás gyengíti a középvezető káderek pozícióját és tekintélyét.

A gazdasági adatok terjesztésével kapcsolatban bizonyos tartózkodás mutatkozik, és ez komoly hátrányt jelent. Ez elsősorban annak a következménye, hogy ezen a területen különösen az alapvető információk, a vállalat és a világpiac kapcsolatára vonatkozó információk, bizalmas jellegűek. Ez a jelenség azonban nem ritka egy iparághoz tartozó vállalatok, sőt még ugyanazon egység különböző osztályai között sem. Előbbi esetben ez annak tudható be, hogy a presztizs megőrzéséről van szó. Az utóbbi esetben az ok abban kereshető, hogy meg akarják őrizni más osztályokkal szemben tekintélyüket, hogy a pótolhatatlanság látszatát keltsék.

Az információ terjesztésében mutatkozó tartózkodás az ellenkezője a téves közlésnek. A racionális információ-körforgás kritikai beartása és a megfelelő adatáramlás segítenek e hiányosságok elhárításában.

Pontos kíváncsi, hogy a különböző csatornákon átáramló nyomtatványok egyszerűek legyenek, mivel sokszor előfordul, hogy hasonló adatokat, amelyeket csak eltérő módon fejeztek ki, vagy rendeztek el, újra kell kodifikálni, mielőtt az egyik vállalatról vagy részlegről a másikhoz továbbítjuk.

A gazdasági információ lassu körforgása az információs rendszer nagy hátránya bármely szervezeti szinten. Az írott információ /egy vállalat adatainak kb. 90 %-a írásban rögzített/ nagyarányu felhasználásának, valamint a manuális feldolgozás következtében ily módon az információ késedelmet szenved minden részlegben, még akkor is, amikor már feldolgozták. Ezért sok esetben a közölt adatok bizonyos érdemi döntések meghozatalához alkalmatlanok, és a vezető már csak arra szorítkozhatik, hogy tudomásul vegye a már megtörtént intézkedéseket.

Ha elfogadjuk a becslést, a manuális feldolgozás folyamán a hibák száma az információáramlásnál általában csaknem azonos a belépéskor fennállott hibák számával /mivel az észlelt hibák kijavításakor ugyanannyi hiba követhető el/. A gépesített eljárás folyamán előforduló ellentmondások /a hibatényező itt 10^{-8} alatt van/ eléggé boszszantók.

.o.

Végkövetkeztetésként egy modern vállalati információs rendszer hatékonysága és jellemzői értékelésének néhány kritériumát a következőkben állapíthatjuk meg:

a vállalat speciális feltételeinek megfelelő belső és külső információs csatornák megsokszorozása azt a célt szolgálja, hogy a vezetők gyors tájékoztatást kapjanak a belső kapacitás-lehetőségekről és ezek felhasználásáról a társadalmi-gazdasági háttér keretében;

az igényelt információ mindenkor szigorúan kövesse a vállalat optimális szervezeti szerkezetét és a dolgozók feladatait;

a vezetés számára aktuális fontossággal bíró adatokat részletesen és fokozatosan kell szolgáltatni;

digitális információk szükségesek a mérhető eljárásokról és más típusú információk a nem mérhető eljárásokról.

000

BERCA, A.Em. - PINTILIE, C.: Multiplication of information channels within modern enterprises

The rightly functioning information system of an enterprise offers us a sound picture of its activities.

The enterprise has to be well informed of both the events of economic life and the results of development work, as well as of market demands, the situation of leading industrial companies, home and abroad, working along the same lines, and the highly advanced technologies. With full knowledge of these factors, it may rapidly adapt its activities to the ever changing economic conditions and requirements, and is capable of introducing new products and new technologies into the process of production.

The enterprise is expected to know its own potential, the degree of its possible utilization and also the reserves.

Therefore, building up information systems, both external and internal, is of utmost importance to every enterprise. Directives of the conference of the Roumanian Communist Party, held in December, 1967, laid special emphasis on the importance of developing external channels of information.

The study of industrial companies in Roumania has pointed out that previously only internal information had been given adequate attention in order that reports on the fulfilment of plans might be prepared and transmitted to the central authorities.

Besides giving priority to the development of external channels of information, the internal system also has to be transformed so that information flowing through it and information coming from external sources might be comparable, thus permitting the company to analyse the place it takes in production both home and in the highly advanced countries.

In case of internal information flow, the sound organization of horizontal channels is particularly important. This type of information releases the leaders from solving minor problems. It may be laid down as a general rule that the sound system of information flow follows up the organizational relations of the relevant economic u-

nits. Thus, with the structure of production changed, a corresponding change has to be made in the way of information channels, as well as in the entire organization of the information system. In this field certain distortions or malfunctions may occur.

Such a malfunction arises if the message, information itself is being distorted, or if the message is intentionally "screened" somewhere, or if too much or too scarce information is transferred or the information is too complex and difficult to be interpreted.

Again, the malfunction of an information system is clearly marked if the messages flowing in it do not contain any novelty, are irrelevant, that is, they are incompatible with the tasks to be solved, or if they fail to reach their destination in an appropriate form.

Therefore, information should contain the most essential data only in accordance with the interest of the given function it is directed to. The form of processing and the evaluation of data should be helpful for decision-making, and the information is supposed to be received in time. It is also very important that the information system may permit the control of the results of decision-making.

ss^Sss

БЕРЦА, А.Эм.: Размножение информационных каналов внутри современного предприятия

Благодаря налаженной информационной системе предприятия получается чистая картина деятельности предприятия.

Предприятию необходимо знать события экономической жизни и перспективных научных исследований в своей производственной отрасли, а также потребности рынка, положение на отечественных и зарубежных предприятиях подобного производственного профиля, совершенные технологические методы. Зная это, предприятие может быстро приспособляться к постоянно изменяющимся экономическим условиям, и требованиям, может внедрять новые технологии и новую продукцию в свой производственный процесс.

Предприятию необходимо знать свою производительность, степень ее использования, а также и резервы.

Поэтому для каждого предприятия мероприятием решающей важности является создание как внешней, так и внутренней сети информации. Директивы конференции Коммунистической партии Румынии, проходившей в декабре 1967 г., особенно подчеркивают важность развития внешних информационных каналов.

Изучение деятельности румынских предприятий показало, что основное внимание уделялось внутренней информации, чтобы можно было составлять сводки о выполнении плана, и передавать их центральным органам.

Наряду с первоочередным развитием внешних каналов информации и внутреннюю информационную систему следует так организовать, чтобы проходящую по ней информацию можно было сопоставить с информацией, полученной извне, и таким образом обеспечить предприятию возможность познакомиться с положением в своей стране, а также и с положением производства в передовых странах.

В потоке внутренней информации особенно важно правильное формирование горизонтальных каналов. Информация такого рода избавляет руководство от решения менее важных проблем. В качестве общего правила можно сказать, правильно, если информационная система следует органическим связям соответствующих хозяйственных единиц. Так, если изменяется структура производства, то следует изменить путь информационных каналов, а также и структуру информационной системы. Здесь могут наступить определенные искажения и ошибки.

Такая ошибка может произойти, если искажается само известие, информация, если известие просочится откуда-нибудь тенденциозно, если слишком много или же слишком мало переданной информации или, если информация слишком сложна и таким образом трудно воспринимаема.

Неправильную работу системы информации означает и то, что известие не ново, не относится к теме, т.е. не соответствует задачам, которые нужно разрешить, если оно доходит до соответствующего уровня в неподходящей форме.

Поэтому переданная информация должна быть отображена в соответствии с кругом интересов данной функции, содержать наиболее необходимые данные; форма обработки и оценка данных должны способствовать формированию верного решения; информация должна прибывать во-время. Далее, важно и то, чтобы с помощью информационной системы была обеспечена возможность контролирования результатов решения.

—0—

BERCA, A.Em. - PINTILIE, C.: Vermehrung der Informationskanäle innerhalb des modernen Betriebs

Ein richtig funktionierendes Betriebs-Informationssystem liefert ein klares Bild über die Tätigkeit des Betriebs.

Der Betrieb muss mit den Ereignissen des Wirtschaftslebens und mit der Entwicklung der wissenschaftlichen Forschungen auf seinem Produktionsgebiet bekannt sein; ebenso muss er die Marktansprüche, die Lage der leitenden einheimischen und ausländischen Unternehmen mit identischem Profil, die entwickelten Technologien kennen. In Kenntnis dieser Informationen kann er sich in kurzer Zeit den ständig wechselnden Wirtschaftsbedingungen und Anforderungen anpassen, sowie neue Produkte und Technologien in seinen Produktionsgang einführen.

Der Betrieb muss seine eigene Leistungsfähigkeit, deren Ausnützungsgrad und auch seine Reserven kennen.

Darum ist der Ausbau sowohl des inneren als auch des äusseren Informationsnetzes für jeden Betrieb von entscheidender Bedeutung. Die Richtlinien der Konferenz der Rumänischen Kommunistischen Partei im Dezember 1967 betonen besonders die Wichtigkeit der Entwicklung der äusseren Informationskanäle.

Das Studium der rumänischen Betriebe zeigte nämlich, dass diese ihre Aufmerksamkeit in erster Reihe auf die inneren Informationen richteten, um die Meldungen über die Planerfüllung zusammenzustellen und sie den Zentralorganen weiterbefördern zu können.

Neben der entscheidenden Entwicklung der äusseren Informationskanäle muss auch das innere Informationssystem umgestaltet werden, und zwar so, dass diese durchlaufenden Informationen mit den von aussen gekommenen Informationen verglichen werden können und der Betrieb auf diese Weise imstande sei, seine Lage in der Produktion der führenden Länder zu analysieren.

Bei der Strömung der inneren Informationen ist besonders die richtige Ausbildung der horizontalen Kanäle wichtig. Diese Art der Information befreit die Leiter von den weniger bedeutenden Problemen. Wir können als eine allgemeine Regel feststellen, dass es richtig ist, wenn der Informationsstrom dem Organisationsaufbau der betreffenden Wirtschaftseinheiten folgt. So müssen wir mit der Änderung der Produktionsstruktur auch den Weg der Informationskanäle, die Struktur des Informationssystems ändern. Hierbei können auch gewisse Verzerrungen und Fehler auftreten.

Ein solcher Fehler entsteht, wenn die Nachricht, die Information selbst deformiert, oder irgendwo tendenziös verändert wird, wenn die beförderte Information entweder zu ausführlich oder zu kurz, oder wenn sie überaus kompliziert und dadurch schwer verständlich ist.

Das Informationssystem funktioniert auch dann schlecht, wenn die Nachricht nicht neu ist, sich nicht auf den Gegenstand bezieht, das heisst mit den zu lösenden Problemen nicht im Einklang steht, und wenn sie die betreffende Ebene in nicht entsprechender Form erreicht.

Darum sollen die mitgeteilten Informationen nur die dem Interessenkreis der gegebenen Funktion entsprechend ausgewählten und wichtigsten Daten enthalten; die Bearbeitungsform und Wertung der Daten soll das Treffen einer richtigen Entscheidung fördern; sie sollen zeitig ankommen. Es ist weiterhin wichtig, dass mit Hilfe des Informationssystems eine Kontrolle der Entscheidungsergebnisse ermöglicht wird.

.o.
0